

Green Deal van The New Motion (Infrastructuur Elektrisch Vervoer) met de Rijksoverheid

Ondergetekenden:

1. De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, ieder handelende in haar of zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, tezamen hierna ook te noemen: Rijksoverheid;
2. The New Motion vertegenwoordigd door haar CEO Ritsaart van Montfrans mede namens een consortium van autofabrikanten: Opel, Nissan, Peugeot, Citroen, Fisker; van netwerkbedrijven Alliander, Stichting E-Laad; van participerende lokaties Q-Park; van energie en afval nutsbedrijf HVC; van Stichting Urgenda.

Hierna tezamen ook genoemd: Partijen;

Hebben gezamenlijk het volgende vastgesteld:

Het kabinet beoogt een Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij. Doel van de Green Deal is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.

1. Partijen zien publiekprivate samenwerking als de beste manier om verduurzaming van onze economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Deze unieke gezamenlijke aanpak is in Nederland op andere terreinen zeer succesvol en de Green Deal zal hierop voortbouwen. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken.
2. Bij de Green Deal gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières verdwijnen, innovaties ontwikkeld, gefinancierd en toegepast worden en duurzame kansen worden benut. In de praktijk loopt de maatschappij tegen belemmeringen aan die in de weg staan aan initiatieven die leiden tot een verdere verduurzaming.
3. In de Green Deal willen partijen concrete afspraken maken die deze belemmeringen wegnemen, zodat de initiatieven die anders moeilijk van de grond komen ruim baan krijgen. Initiatieven kunnen betrekking hebben op (decentrale opwekking van) energie, energiebesparing, schaarse grondstoffen, water en mobiliteit. Deze initiatieven kunnen vervolgens ook als voorbeeldfunctie dienen voor andere partijen en daarmee de totale markt in beweging zetten.
4. De voor de Green Deal geïnventariseerde projecten van initiatiefnemers zijn door het wegnemen van de beschreven belemmeringen potentieel succesvol, kunnen op korte termijn resultaten opleveren en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor het bedrijfsleven. De resultaten van een Green Deal kunnen daarna toepasbaar zijn op andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de rijksoverheid tegenover staat.
5. In 2012 komen reeds tussen 6,000-8,000 elektrische auto's naar Nederland.
6. Het succes van het gebruik ervan hangt in sterke mate af van de beschikbaarheid van oplaadpunten. Hierbij zal een mix van publieke en private laadpunten gebruikt gaan worden, waarbij de private laadpunten naar verwachting de meerderheid gaan vormen. Publieke laadpunten (zoals worden geplaatst door Stichting E-Laad en gemeenten) zijn belangrijk omdat 70% van de Nederlanders geen private parkeerplaats bij zijn woning heeft. Stichting E-laad vervult een belangrijke initiërende rol bij de uitrol van het publieke netwerk. Maar ook gemeenten spelen hierbij een cruciale rol.
7. Publieke laadpunten zijn echter relatief duur, en maken gebruik van schaarse parkeerplekken. Plekken op openbaar toegankelijke maar private locaties zullen belangrijk zijn als alternatief. Ook biedt dit meer ruimte voor commerciële exploitatie.

8. De elektrische auto's die naar Nederland komen kunnen laden met Mode3/Type2 stekkers (de nieuwe, intelligente standaard), maar ook met een 'huis-tuin-keuken' stekker. Veelal is dit laatste de goedkoopste oplossing voor het realiseren van laadpunten. Echter, voor het sturen van de belasting van het energienetwerk is het van groot belang dat er mogelijkheden voor intelligent laden komen, op basis van de Mode3/Type2 standaard laadtechnologie. Het is van belang dusdanige randvoorwaarden te creëren dat intelligent laden aantrekkelijk wordt voor berijders, en ook daadwerkelijk wordt toegepast.
9. Dit belang bestaat uit de volgende elementen:
  - Beter afstemmen van vraag en aanbod van energie. Aan de ene kant leidt duurzame opwekking tot een onregelmatig patroon van opgewekte energie, en aan de andere kant leidt de invoering van EV's tot een grotere vraag naar energie. Door het slim gebruiken van de batterijen van EV's als opslagmedium kan een oplossing voor deze situatie gevonden worden, waardoor een versnelling van zowel duurzame opwekking alsook invoering van EV mogelijk wordt;
  - Vermijden van dure verzwaringen van het energie netwerk. Door een goede afstemming te verzorgen tussen de vraag naar energie, en de capaciteit van het lokale netwerk kunnen de benodigde investeringen voor het grootschalig uitrollen van EV tot een veel lager niveau beperkt worden dan anders het geval zou zijn.
  - Intelligent laden maakt het mogelijk om laad- en parkeerdiensten te introduceren die afgestemd zijn op de wensen van berijders, door keuzes te bieden voor bijvoorbeeld verschillende laadsnelheden en prijzen.
10. Er is dus nu een kans om een eerste grootschalig intelligent laadnetwerk te realiseren. Hierin zal Nederland op kop lopen in Europa, en kan smart-grid technologie verder ontwikkeld worden. Samenwerking tussen veel verschillende partijen zal nodig zijn om dit te realiseren. Een intelligent netwerk heeft tevens de mogelijkheid om een vergoeding te realiseren voor het gebruik van de laadpunten. Hiermee ontstaan voor locatie-houders de mogelijkheid om investeringen in laadinfra terug te verdienen.

Gezamenlijke constatering

- Partijen constateren gezamenlijk het volgende. Om te komen tot een goede uitrol van een intelligent netwerk van laadpunten zal het nodig zijn om (a) op basis van experimenten en proefondervindelijk vast te stellen op welke punten wet- en regelgeving aangepast zou moeten worden en (b) commerciële initiatieven op gang te brengen. Een aanpassing van de wet- en regelgeving zal het mogelijk maken om de randvoorwaarden die nodig zijn om haalbare commerciële proposities in de markt te lanceren te optimaliseren.

Green Deal Initiatief

- Het Green Deal Initiatief 'Infrastructuur voor EV' richt zich op de uitrol in 2012 en 2013 van een landelijk dekkend netwerk van 10,000 intelligente laadpunten en 100 snellaadpunten voor elektrische auto's op private maar openbaar toegankelijke locaties (garages, parkeerterreinen, retail/horeca locaties, benzine pompen etc). Met elke elektrische auto die op de markt komt zal een intelligent laadpunt voor thuis/kantoor aangeboden en aanbevolen worden, en zal op basis van een inventarisatie van wensen van de klant een laadpunt op een private locatie geplaatst worden.
- In het Green Deal Initiatief wordt concreet invulling gegeven aan de bovengenoemde voordelen van intelligent laden. Hierdoor wordt het mogelijk om dienstenmodellen rondom 'verrekenen van gebruik van laadpunten', 'slim afnemen en terugleveren van energie' en 'batterij buffer management' te gaan introduceren.

De consortium partners zullen ieder een eigen bijdrage aan dit initiatief leveren:

- Autofabrikanten: De autofabrikanten zullen het aantrekkelijk maken voor berijders om intelligente laadpunten te gaan gebruiken voor het opladen van de elektrische auto door de intelligente laadpunten aan te bieden en aan te bevelen als standaard accessoire bij de auto, en door ondersteuning te bieden voor installatie van laadpunten thuis, op kantoor en in private / semi-publieke ruimten;
- Alliander zal de intelligente laadpunten ontwikkelen zo mogelijk in combinatie met een slimme meter.
- The New Motion zal - in samenwerking met partners - de laadpunten in een verhuur constructie aanbieden aan berijders, bedrijven en locaties. Tevens zal The New Motion via een IT backoffice de intelligente laadpunten gebruiken om laaddiensten te leveren aan berijders;
- Stichting E-Laad zal meewerken aan het initiatief door - bij de uitvoering van haar taken in het kader van het realiseren van een netwerk van publieke laadpunten voor elektrische auto's - actief bij te dragen aan het identificeren van locaties waar private of semi-publieke laadpunten gewenst zijn;
- Locatie partners: Locatie partner Q-Park zal op basis van de vraag van nieuwe EV berijders laadpunten plaatsen bij relevante vestigingen en/of parkeer locaties. Daarbij zal een eerste basis-dekking van laadpunten bij de vestigingen als uitgangspunt gebruikt worden. Meerdere locatie partners zijn nu in de pilot fase van uitrol en zullen zich aansluiten bij het initiatief in een volgende fase;
- Gemeentes: Gemeentes [Amsterdam], [Rotterdam], [Utrecht], dragen bij aan het initiatief door intelligente laadpunten te realiseren op gemeentelijke parkeer locaties (naast de inspanningen om publieke punten te realiseren);
- HVC: energie en afvalnutsbedrijf HVC (52 Gemeenten en 5 waterschappen zijn aandeelhouders van HVC) zal intelligente laadpunten uitrollen binnen haar project om in elk van de aandeelhoudende gemeenten een eerste serie laadpunten te plaatsen;
- Stichting Urgenda: Urgenda zal middels het initiatief wijwillenladen.nl (vergelijkbaar met de eerdere acties wijwillenzon.nl, iedereeneenzonneboiler.nl) bedrijven en particulieren de mogelijkheid bieden om tegen aantrekkelijke voorwaarden een laadpunt te realiseren op door hen aan te wijzen locaties, en daarmee bij te dragen aan de versnelde uitrol van een open 'community' netwerk van intelligente laadpunten.
- Het consortium heeft een open structuur, andere partijen zijn van harte uitgenodigd om zich aan te sluiten bij het initiatief

Tegenprestatie Rijksoverheid

Het Rijk zal een aantal maatregelen nemen ter bevordering van de uitrol van laad infrastructuur voor EV's:

- Het Rijk onderschrijft het eindbeeld waarbij vanuit het oogpunt van de EV berijder optimaal wordt tegemoet gekomen aan zijn wensen (keuzevrijheid, flexibiliteit, gemak) en waarbij vanuit de netwerkkant optimaal gebruik wordt gemaakt van laadsturing en de koppeling tussen EV en decentrale opwekking. Hierbij gaat het erom dat intelligente EV laadpunten op een goedkope en eenvoudige manier gerealiseerd kunnen worden in het energie netwerk (zowel voor als achter bestaande aansluitingen), waarbij de mogelijkheden die EV's bieden voor bijvoorbeeld decentrale vraagsturing en decentrale opslag van energie optimaal gebruikt kunnen gaan worden in de toekomst.
- Om bovenstaand eindbeeld te realiseren en de uitrol van het netwerk op korte termijn te faciliteren zal het Rijk a) onderzoeken welke impact dit eindbeeld heeft op financieel, technisch, en regelgevend gebied en b) bezien welke tussentijdse stappen nodig en mogelijk zijn om uiteindelijk tot dit eindbeeld te komen. Een eerste inventarisatie hiervan zal gedurende de komende 12 maanden worden uitgevoerd, in samenwerking met de consortium partners. Het Rijk zal zich vervolgens maximaal inzetten om het bovenstaande eindbeeld te realiseren.

- De huidige Elektriciteitswet vereist een meetinrichting op elke kleinverbruikersaansluiting die voldoet aan bepaalde voorwaarden. In het kader van intelligente lokale invoeding van duurzame energie, laadsturing en demand-respons propositities naar gebruikers is een intelligente meter cruciaal (intelligente meter die kan communiceren en die comptabel is). In relatie tot de wettelijke eisen is het daarbij wel van belang om onnodige voorwaarden te voorkomen en voldoende flexibiliteit te laten voor een doelmatige en efficiënte inrichting van de laadinfrastructuur. Het Rijk zal daarom inventariseren of zich in dit kader knelpunten voordoen die maatregelen vereisen. Het Rijk zal bijvoorbeeld, mede in overleg met de NMa, bezien of er bij voorkeur binnen de bestaande regelgeving ruimte bestaat om laadpunten of laadpuntexploitanten (als energieafnemer) op een zodanige wijze te classificeren, dat ze niet vallen onder de wettelijke kleinverbruikerseisen (daar waar deze niet relevant of effectief zijn).
- Om een aantrekkelijke business case te realiseren, willen mobiliteitsproviders de mogelijkheid hebben om een laadpunt op privaat terrein te plaatsen waarbij aangesloten wordt op de bestaande aansluiting. Tegelijkertijd bestaat de wens om dat laadpunt de facto als zelfstandige aansluiting aan te merken om zodoende ondermeer het leveren (en terugleveren) van energie op het laadpunt via een service provider mogelijk te maken. Het Rijk zal in dit kader overleg met de energiesector initiëren en faciliteren over mogelijkheden om systemen te introduceren die dit mogelijk maken (bv sub-aansluitingen). Verder zal het Rijk bezien of het mogelijk is om een serie kleinverbruikers aansluitingen te combineren in een grootverbruikersaansluiting ('multisite' benadering).
- In het kader van een optimale benutting van de laadcapaciteit en het faciliteren van intelligente dienstverlening aan de ene kant en load management aan de andere kant zijn een groot aantal onderlinge afspraken nodig tussen verschillende stakeholders. In dit kader zal het Rijk zich inspannen om zonnodig overleg tussen betrokken stakeholders te faciliteren indien zich belemmeringen voordoen met een breder (of sectoroverstijgend) karakter. Het Rijk zal zich daarbij inspannen om op korte termijn de juiste beslissingen tot stand te brengen tussen de verschillende stakeholders, waarbij de benodigde wijzigingen in de regelgeving afgestemd en doorgevoerd worden.
- De Rijksoverheid zal voorts in het kader van de proeftuinen smart grids ruimte creëren voor het opdoen van ervaringen met marktconcepten als deze. Ook in de focusgebieden elektrisch rijden zal deze ruimte gecreëerd worden.
- Het Rijk zal zich inspannen om het belang van vergunningverlening m.b.t. laadinfrastructuur bij gemeentes (met name ook in private gemeentelijke parkeerlocaties) onder de aandacht te brengen (bijv door afspraken met de VNG, informatiebijeenkomsten, ...) en indien gewenst gemeentes hierbij te ondersteunen (personele inzet). Hierbij zal het Rijk een duidelijke leidraad meegeven aan gemeentes op basis waarvan lokaal beleid rondom EV gevormd en uitgevoerd kan worden.

Slotbepalingen

Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening en geldt voor de periode 2011 tot 2015. Alle in deze Green Deal genoemde afspraken worden zo snel mogelijk ter hand genomen. Partijen komen overeen dat de Green Deal afspraken niet in rechte afdwingbaar zijn. Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, waardoor andere partijen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals zodat navolging van deze Deals kan worden bevorderd.

Getekend te 's-Gravenhage op

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Drs. M.J.M. Verhagen

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
J.J. Atsma

Namens The New Motion
Dhr. R. van Montfrans

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

